

АП-АРЫҒ ПАСТАҒЫПӨЗІК ИЛЧІЛЕР ПЕТР ПАҢА ПАВЕЛ

Пу үлүкүнн илбек полчатханын Ап-арыҒ Тигіриб пик киртиниснең турғыс салып, илчліг чағбанның тусты турғыс салған, иди ол сынсабланыстыҒ киртинистіглерни илбек үлүкүнге тимнепче.

Ап-арыҒ адалар, пістің хуттыҒ үгретчилерібіс, чағбанның тусты турғысчаадып, Худайның кізілерін постарының хуттыҒ көрістерін пу ікі хайхастыҒ омаларзар айландыраарға хығырча - пастағыпөзік илчлерзер Петрзар паза Павелзер.

Ноға Ап-арыҒ Тигіриб пу ікі апостолларны пастағыпөзік илчлер тіп адап салған полчаң, че пирезин не адап салбаан?

Ап-арыҒ илчлер Петр паза Павел удур-төдір санай пасха кізілер полғаннар, паза Иисус Христос оларны Позының соонча парарға ікі пасха хығырып алған, паза оларның чирдегі чуртастары даа пасхали салыл парған полғаннар.

Павел илчі - Рим кізісі полған; ол чаксы пілістіг полған паза нинчеде аймах-пасха тіллені пілчен, че Петр илчі - пөзік үгренизі чох олаңай палыхчы полған.

Петр илчі, хайзын иң пастағызын АрачылаҒчы Христос Позының соонча парарға хығырып алған, Хан Худай чонны Худайзар хығырып, тоғынған чылларда, Петр илчі Аның істерінең хыйа сыхпин, сыбыра Аннаң хада чөрчен полған. Ол Фавор таҒда, Гефсиманскай садта Аннаң хада полған.

Че, Павел илчі Сын чолға турар

алнында, Тигірибнің хазыр сүргі-цізі полған, паза ол изен-хазых Хан Худайны хаңан даа көрбеен, ол Аны хуттыҒ көрістерінде ле көрчен полған.

Павел илчі пастап Савл тіп аттыҒ полған, ол Тарс саарда төреен. Ол талаанның паза чаксы үгретіліг кізі полған. Ол еврей ученай Гамалиилнің школазында чаксы пілісті алып алған соонда ол Римнің кізісі улыбысхан.

Савл еврейлер чозахарына хынчаң полған, аннаңар Христостың үгретиин тайма тіп санап, еврейлернің киртинізіне килістірбечен, аннаңар ол христостыҒларны, істезіп, сүрчен.

Иди, істес чөрчедіп, ол Дамаск саарзар парчатхан. Дамаскар парчатханда, Хан Худай аның сағызын Христостың киртинізінен айландыр салған.

Кинетін Тигірдең пасхачыл чарых аны чаабысхан, анаң андартын үн истілген: «Савл! Савл! Ноға син Мини сүрчезің?» «Кемзің син, Худай, паза нима мағаа иттирерге сағынчазың?» - Савл сурған, анаң Тигірдең үнни ис салған. «Мин Иисуспын, Хайзын син сүрчезің; саарзар пар, анда сағаа чоохталар хайдаҒ нимені ит салары». Аның соонаң Савл кинетін не харахтарынаң көр полбас пол парған.

Хан Худай Дамаскта 70 илчлерінің пірсине Ананийге, Савлны имнебізіп, кірөске түзірібізерге чакып салған.

Петр илчінің ады Христоссар хығырылар алнында Симон полған. Ол Андрей харындазынаң хада палыхтаңаң. Олар улуг нимес галилейлер саары Вифсаидтен полғаннар.

Андрей Христосха пурнада киртинібіскен, анаң ибінзер киліп, Симонға чоохтаан: «Піс АрачылаҒчыны таап алдыбыс».

Симон Христосты көрерге позы парған. Иисус Христос Симонны көр салып, аны Петр тіп адап салған, анзы тас теені, аның пик киртинізі үчүн. Ол тустаң сығара Петр Христостың үгретілізі улыбысхан.

Петр илчі Худайзар хығырылар алнында синіне чит парған ир полған, аның сөбірези пар полған, че Павел илчі - хоных хонғалах постан оол полған.

Пірсі өннине иудейлерни Худайзар хығырчаң, че пірсі, көп худайлыҒларны Худайзар хығырып, көп чыллар тоғын салған полған, Тигіриб киречілепче - ол тиксі Средиземноморьеде чөр салған тіп. Олар удур-төдір постарын пілченнер, че чуртастарында нинчеде ле хати тоғасханнар.

Мына, андаҒ оларның ондайлары паза чоллары, че Тигіриб оларны піріктіп салып, піске тоозылбас тустарға чаксы көзідім поларға оларны турғыс салған.

АрачылаҒчы Христос Петрға теен: «Син - Петрзың, паза ол таста Мин Позымың Тигірибимни турғыс салам, иди төбірки айна чирінің хаалхалары аны чин полбастар» (Мф. 16, 18).

Иди ап-арыҒ илчлер Худай Туразының өзені, аның төзегі пол парғаннар.

Пістің христостыҒ чуртазыбыстың өөн көстее анзы - ап-арыҒ илчлерге Петрға паза Павелге көлгері, сах ідөк пик киртиністіг пол парып, паза пик тастарға айлан парып, оларох чили Худайның илбек Турапүдірігчилері пол парарға кирекпіс.

Хайди оларға көөгіп аларын піліп алар үчүн, піс піліп аларға кирекпіс - нименен олар төөй полчатханнарын, хайдаҒ нима оларны піріктірче, ноға Тигіриб оларны хада-пірге сабландырча.

Піс нандырыҒны көп худайлыҒларның илчісі Павелнің пастыра піліп аларбыс: «Постарыңның үгретчилеринненер сағынынар... оларның сын киртиністеріне көлгерге күстенінер» (Евр 13, 7).

Амды пістің полғаныбыс ла чоохтап полар: «Мин дее киртинчем!» тіп. Че, анзына тоғыр чоохтанарға чарир: «Че, Анна паза Каиаф, прай фарисейлер паза Израильнің улуг кізілері киртиніс чох полғаннар ба? Хайди киртиніс кізіні хазап салар за?» НандырыҒ пір ле полар: киртиніс прайзының аймах-пасха полча нооза.

Христостың СынсабланыстыҒ киртинізі фарисейлер чили посха иртіре хынғанынаң, саддукейлернің улугсағыстанызынаң тоозыл парбинча, че сыбыра сын поларын киректепче, Худайның көнни не кірерге күстепче, че постың көннине нимес, кірөске сығарға хорыхпинча, аннаң хыйа чүгүрбинче, че сыбыра Худайнаң хада поларын тілепче, че кізінің чирдегі сабланызын нимес, Тоозылбас Чуртассар тартылча, че пу чирдегі истіг чурасха чапсын парбинча.

Петр паза Павел ап-арыҒ илчлер андаҒ пик киртиністіг полғаннар, хачан Христостың үгретчилерінің көбізі Аннаң хыйа парыбысхан туста. Хан Худай Позының хыринда халған үгретчилерінен сураан: «Сіерер дее Миннен хыйа парыбызарға сағынминчазар ба?»

Андада Симон Петр Ағаа нандырған: «Хан Худай! Кемзер піс парарбыс? Син не Тоозылбас Чуртастың сөстерін пілчезің» (Ин. 6, 67-68).

Иди ол Худай сөстерін пілерінең суксаан, че АрачылаҒчының сөстерінің көбізін ол позына сыырттып полбаан.

Тигірибни сүрчеткен Савл, полар туста илчі пол парчаң Павел чабал хычаныснаң тынчатхан даа полза (Деян 9, 1), пасха сағынчатханнарны чабал көргенінен

нимес, ол Сын Худайға хыныснаң көйген.

ХуттыҒ сынны чаксы пілбинчеткені ағаа Сын Худайны көрерге харыҒ полған. Аннаңар Позы Хан Худай ағаа удур сыххан, ол тустарда Тигірибни сүрчеткеннернің пірсінзер, паза аны Позының Ап-арыҒ Худы пастыра, өтіре чарыдыбысхан, иди илчліг Илігкүнге аны піріктіп салған.

Позынаңар нимес, позының пөзік сығарынаңар сағынмаан Гамалиилнің чиит үгреткізі, че Сыннаңар ол сағынған, хайзы Тоозылбас Чуртассар апар салча.

Сах ідөк Худайға ізіг хынысты көйгізіп, Ап-арыҒ Тигіриб-Іче чағбан тудыс пастыра, пісті пастағыпөзік илчлерінің үлүкүнінзер үдесче.

Пу хыныста паза пу киртиністе Хан Худайның Тигіриби пүдіріл парған.

Иди күстіг алданып, чағбан тудып, Ап-арыҒ Пічікті хығырып, паза Христостың Ап-арыҒ Чазыттарынаң позыбыста сынсабланыстыҒ, илчліг киртиністі чылыдып алааннар.

АрачылаҒчының сөзінең, иң не пастағызын - Тигірдегі Хан Чирін тілирбіс (Мф. 6, 33).

Илчліг киртиністі, хайзы пісті Хан Худай Чирінзер ағыл салар, піс ап-арыҒ илчлерінің Петрның паза Павелнің көзідиинен, чаксы сизин салып, көр саларбыс.

ЕПАРХИАНЫҢ ЧУРТАЗЫНДАҒЫ КИРКІТӨРНІҢ ПАЗА

АРКАЛАЙНЫҢ ХУДАЙҒА ТОҒДЫР САЛҒАН ТОҒЫНЫСТАРЫНЫҢ ИЗБІРІ

Сілікер айының 25-ші күнінде, Хан Худайның Өөрлеенін үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Сілікер айының 27-ші күнінде, ап-арығ чобағчы Исидорны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Сілікер айының 27-ші күні, иирде, Тилекейдегі 1-ғы Чыылығның ап-арығ адаларын үлүкүннечен күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Хараағы Худайға тоғынысты толдыр салған.

Сілікер айының 28-ші күнінде, Тилекейдегі 1-ғы Чыылығның ап-арығ адаларын үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Сілікер айының 31-ші күні, иирде, Худай Ічезінің Владимирской иконазын үлүкүннечен күннің таңдади, (пу үлүкүн крым ханы Махмет Гирейнің 1521 чылда Москваға

Константин ханны паза аның ап-арығ ічезін хан-ипчі Еленаны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Градо-Абаканской Худай туразының пастағчызы Геннадий Фаст улуг абыснаң хада пайзанстоллығ Худайға тоғынысты Градо-Абаканской Константино-Еленинской Худай туразында толдыр салған.

Хандых айының 1-ғы күнінде, 91-чі чазын апарчаадып, Харатастағы Богородице-Рождественской ипчїлернї монахтар пїрігізїнде, тоғынып, чуртаан иң не улуг частығ монах-ипчі Анна (Чурсина) чирдегі чуртазын тоос салған.

Хандых айының 2-ші күні, иирде, ада-ічелернї хуттарын сағыста тутчаң Троицкай субботады, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Парастасты толдыр салған.

Хандых айының 3-ші күнінде, ада-ічелернї хуттарын сағыста тутчаң Троицкай субботады, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты, аның соонда Панихиданы толдыр салған.

Хандых айының 3-ші күні, иирде, Ап-арығ Илігкүн үлүкүннечен күнде, Ап-арығ Хуттың илчїлерге Түскенін сағысха кирчен күннї таңдади, паза Ап-арығ Троица ил-

Кірөстіг чөріс 19.30 сағатта кафедралығ соборзар айланған.

Хандых айының 10-чы күнінде, Илігкүн үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 10-чы күні, иирде, Тиксі ап-арығларның күннї үлүкүннечен күннї таңдади. Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Хараағы Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 11-ші күнінде, Тиксі ап-арығларның күннї үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 19-21-ші күннереңде Ағбан епархиязынзар ап-арығ илбекчобағчы Георгий Победоносцтн ап-арығ сөбі салыл парған ковчегтї ағыларлар.

Хандых айының 20-ші күнінде, ап-арығ чобағчы Феодот Анкирскийнї хумартхылачаң күнде, Хакас Республиказының өөн саарындағы Спасо-Преображенской кафедралығ соборда ап-арығ илбекчобағчы Георгий Победоносцтн ап-арығ сөбі салыл парған ковчегтї удурланнар.

Орыс чаачыларының Тигірдегі польсчызының ап-арығ сөбі салыл парған ковчегтї, Москваның паза тиксі Орыс чирінің Патриархы Кириллнн чахсы сөс пиргенінен, Россияның 100 саарынча ааллат чөрерлер.

Хандых айының 21-ші күні, иирде, ап-арығ илбекчобағчы Георгий Победоносцтн ап-арығ сөбі салыл парған ковчегтн Хакас чирінде ааллачаң тузы тоозыл парганда, Черемушки поселоктағы Вознесенской Худай туразында чиңістіг алданысты толдыр салған соонда, ап-арығ сөктіг ковчегтї Ағбандағы аэропортсар ағыл салғаннар. Амды аны Хызылзар үдес салғаннар.

Москваның паза тиксі Орыс чирінің Патриархы Кириллнн чахсы сөс пиргенінен, Херсонской областьтағы Каховской ГЭС сайбал парганда, чайых пол парып, хыйалға кір парғаннарға тигіриблїг пользығны пирері чарлал парған.

Хандых айының 22-ші күнінде, Хакас Республиказының Пїрігістер палатазының кїзілерінің тоғазии ирткен.

Ідөк пу чыылығда Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан араласхан.

Хандых айының 23-ші күнінде, Сибирьдегі ап-арығларның Чыылин үлүкүннечен күнде, Москва Ап-арығчызы Иннокентийнн адынан гимназияда 9 классты тоос салғаннарның иирі ирткен.

Хандых айының 23-ші күні, иирде,

Худай Ічезінің «Достойно есть» иконазын үлүкүннечен күннн таңдади, паза ап-арығ илчїлернї Варфоломейнї паза Варнаваны хумартхылачаң күннн таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Хараағы Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 24-ші күнінде, Худай Ічезінің «Достойно есть» иконазын үлүкүннечен күнде, паза ап-арығ илчїлернї Варфоломейнї паза Варнаваны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Худай туразының ортазында Ап-арығ Афон Тағдан ағылған Худай Ічезінің «Достоно есть» иконазы салыл парған, хайзына хутхадарчылары паза киртіністіглер чапсырап польп алып, охсанып алғаннар.

Хандых айының 24-ші күні, иирде, илбек Онуфрийнї паза Афондағы Петрны хумартхылачаң күннн таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Хараағы Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 25-ші күнінде, Худайғасын Илбек Онуфрийнї паза Афондағы Петрны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 28-ші күнінде, ап-арығ ухаанчы Амосты паза ап-арығчы Ионны, Москваның паза тиксі Орыс чирінің митрополидн, хайхасчайачаңны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Москва ап-арығчыларының Худай туразында толдыр салған.

От айының 1-ғы күнінде, Худай Ічезінің Боголюбской иконазын үлүкүннечен күнде, паза ап-арығ чобағчыларны Леонтийнн, Ипатийнн паза Феодулны хумартхылачаң күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Худайға тоғынысты толдыр салған.

тыныбысханынаң арачылап халғанда турғызыл парған) паза ап-арығ апостолғатн Константиннн ханны паза аның ап-арығ ічезін хан-ипчі Еленаны хумартхылачаң күннн таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, Градо-Абаканской Худай туразының пастағчызы Геннадий Фаст улуг абыснаң хада Хараағы Худайға тоғынысты Градо-Абаканской Константино-Еленинской Худай туразында толдыр салған.

Хандых айының 1-ғы күнінде, Худай Ічезінің Владимирской иконазын үлүкүннечен күнде (пу үлүкүн крым ханы Махмет Гирейнің 1521 чылда Москваға тыныбысханынаң арачылап халғанда турғызыл парған) паза ап-арығ апостолғатн

бек үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында Хараағы Худайға тоғынысты толдыр салған.

Хандых айының 5-ші күнінде, Ап-арығ Хуттың Түскенін үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Спасо-Преображенской кафедралығ соборында үлүкүннечен Худайға тоғынысты толдыр салған.

Худайға тоғынып алған соонда, 300-ке чағын санныг киртіністіг кїзілер, Худай Ічезінің «Неупиваемая Чаша» иконазын тудынып алып, Ағбан саарның иіре кірөстіг чөріснен парғаннар.

ПАЙ ПАЗА ЧУҒА ХОНЫХТЫҒ КИЗИНИҢ ХУДАЙҒА КИРТIН ПОЛЧАТХАНЫНАҢАР ХЫСХАЧАХ ЧООХ

Пистiн Хан Худайыбыс Иисус Христос иди теен, пай кiзее Тигiрдегi Хан Худайнын Чирiнзер кiрiп алғанча, iнге тире тибе оой ла иртiп парыбызар. Анзы пай кiзiлер Худайға киртiн полбинчалар теени нимес. Олар даа Худайға киртiн полчалар, че чирдегi ис-пайларына тартынып, олар Худайны удаа ундуп салчалар.

Мында сурыҕны иди турғыс саларға кирек полар: пай кiзинiн паза чох кiзинiн чуртазында Худайға киртiнiс хайдаҕ орында полчатханынанар?

Киртiнiс киреенче чонның аразында сураҕлар иртирiбiскенде, андаҕ нiме сығыс килген: «Чуртас сини чабыс полып, хызылып, чуртапчатхан хазналардағы кiзiлернiн чуртазында Худайға киртiнiс бiн орында полчатханын таныхтирға кирек полча».

Сураҕлар иртирчеткен менiн тиксi чир стiндегi 114 хазналарда сураҕларын иртир салған салтарлары хоостыра, пай хоныхтыҕ хазналарда Худайға киртiнiс чабыс орында полчатханы таныхталған. Че ученайлар амғы тустарға читiре аның сылтаананар таласчалар.

Даниянан алай ба Франциянан экономия саринан пик палҕалыстыҕ полып аларға Россия, Белоруссия, Вьетнамға паза Эстонияа чазыҕ хоныхтыҕ чуртапчатханнары чiн, уғаа сидiк полыбысча. Итседе, Франциянын чуртас сини амғы тустарда морсын полбассын, халғанчы тустарда анда чабал хорылыс-тартыстар улғаатчалар.

Социологтар иди санапчалар, ол хазналарда социализм р тустар эеленгенi сылтаанда, Худайға киртiнiс хыза пазып, аннан кiрескенi чiн, ол хазналардағы чонның чуртазы чохсырап парған тiп. Че андаҕ сағыс парох, Худайға киртiнiс экономиканы тбiн пас салбинча паза идк кдiр салбинча тiп.

Итседе, чазыҕ хоныхтыҕ хазналарда, Худайға киртiнiс аар чуртасты тобыр парыбызарға польсча, че пай хазналарда андаҕ аар киректер асхынах полчалар, хайда гредiглiг кирек пзiк орында турча.

Сынап экономиканы делендiрiп алза, хызылыстыҕ чуртастан даа сығып аларға ниик арах поларчых.

Пiр саринан крзе, США-да паза хай-пiрее кiстiг хоныхтыҕ хазналарда алай ба Заливтегi хазналарда, нефытти кп аныпчатхан хазналардағы чонның киртiнiсi пзiк орында турчатханы хайыҕны тартхан.

Хайди крчезер, мында улуг нимес, че уғаа бiн сурыҕлар турыбысчалар. Анзынанар пiс сынсабланыстыҕ крiснен сағын крербiс. Хынза, минiн сағызымынның чрiзi хай-пiрее кiзiлерге хыныҕ даа пiлдiр парар.

Пистiн Хан Худайыбыс Иисус Христостын сстерiнен, пай кiзiлер Тигiрдегi Хан Худайнын Чирiнзер кiр полбастар теени, че анзы испайлыҕ паза чырҕаллыҕ чуртастыҕ кiзiлер Худайға киртiнминчелер теени нимес. Олар идк Худайға киртiнчелер, че олар постарынын

ис-пайларынан айҕазып, Худайнын алнында турып, Ағаа пазырынарға удаа ундуп салчалар. Че олар Худайнаң ам даа уғаа кп нимени сурын сыхчалар.

Иа, пай кiзее, хайзы киртiнiсiтiг полча, че Христосха сын киртiнiсiтiг полып алары уғаа сидiк кирекке айлан парча. Киртiнiсiтiг кiзее Христостын соонча парчаң сын чолны таап алып, арачылынасты таап алар чiн, Чахсыхабар иди чоохтапча: «Сурыныңар, паза сiрерге пирiл парар, тiлеңер, паза таап аларзар».

Прай кирек нiмези читкiче полчатханнаңар пай кiзi пiр дее нимени Худайнан, сурынып, тiленминче. Пит прай ағаа кирек нiмее нооны ағаа тоҕынчатхан кiзiлер, ол позы даа араласпаза, ит пирерлер. Че худынаң чазыҕ пол парған чох кiзi худайлыҕ сынны хараа-кiнрте Худайнаң сурынча. Ол идк чирде кiстiг хоныхтыҕ полып аларын идк Аннан сурынча, аннанар андаҕ кiзинiн чуртазының иң не бiн кирее - Худайға киртiн поларын киректепчеткенi. Аннанар андаҕ кiзiзер крiп, пасха кiзiлер ағаа тбiй полып аларға кiстенчелер.

Буддисттернiн киртiнiсiнен тиннестiрзе, христостыҕ кiзi Худайға пик паза тирен киртiнiсiтiг полча.

Хачан кiзинiн прай киректеен нiмези читкiче полчатса, ол харнын тосхырып алчан ипекти тiлебес, андада ол идк Худайны тiлебес, аннанар киртiнiс аның чуртазының иң не бiн киреге полбас. Че Ап-арыҕ Пiчiкте иди пазылча; «Сырайынны тирледiп, син позынның ипегiннi тоҕынып ал турарзын».

Пiунгi кiнге читiре Европа, пазынып, тоҕындырып алған колонияларнын кiзiнен чырҕаллыҕ чуртапча, хайда уғаа кп хан тгiл парған, паза, хайда Африканын паза Азиянын чоннарынын ниик кiстерi сылтаанда саны чох ис-пайны ол тоҕынып алған. Европадағы хазналар постарынын аймах-пасха киртiнiсiтiг бекелерi ис-пайны анып алғаннары сылтаанда, пу кiннерге читiре чырҕаллыҕ чуртапча. Амды ол андаҕ синнiг чуртасха чидiп алған, хайда кiзiлер постарынын сырайлары тирлеенче тоҕынып, поста

рына чиистi тоҕынып албинча.

Пiун кидеркi хазналардағы чон пiр дее ас-тамах теен нiмени чирде таарыбинча, че олар пасхаларын ретчее не ретчелер. Иди дее пол парарға айабас, хачан-полза олар даа прай ис-пайларын тооза рет саларлар. Худайға киртiнiсiтi чидiр салғаннары чiн, иди дее пол парарға айабас. Андада социологтар хайдаҕ сстернi сағын таап аларлар?

Худайға киртiнiстерi сооп парғаннаңар Европадағы хазналар чохсырап парған тиирлер бе?

Тиктең нiмес Апокалипсисте иди чоохталча, халғанчы тустарда Худайға прайзы киртiнер. Уғаа сидiк тустар чағыннап килгененер, хайзы лiмге читiре дее тарт салар, аның чiн, прайзы Худайны хыҕырынарлар. Худай оларға ипекти паза палыхты сағамох пир салзын тiп, Аннан - Худайнаң хызарлар. Че андада Худайнын ыырчызы - Антихрист Аннан пурнада чиде салар. Че амғы тустарда чирдегi чон пiр дее нiмени киректебинчеткенде, Антихрист тее чирзер ноо килер зе. Кемге амды ол кирек полар?

Амғы тустағы чон, анзына наука саринан крiп, Худайға кирiнiс - хызылчатхан кiзiлерге ле кирек тiп санапча. Худайға киртiн полбинчатхан кiзее пай хоныхтыҕ чуртиры паза хазых полып алары ла кирек полча, хайзы тандағы кiнге iзенiсiтi пирче. Кiзi хазыхтан парза, позынын ағыриинанар ундуп салча, аннанар ол позынын хыриндағы ағырыҕ кiзее айап полбинча. Сах идк пайып парған кiзi хызылчатхан кiзiненер сағыссырабинча. Андаҕ тас чiректiг кiзi прай кiзее кирек нiме-нооны, идк хазыхты Худай пирчеткенiн пiлерге хынминча. Прай анзын кр килзе, европадағыларнын киртiнiсi сын полбаан тиирге кирек полча.

Ноҕа Худай амғы тустарда чуртапчатхан европадағыларны иди пайыт салған полчан, анзы чазыт кирек. Протестанттар хуттарын арачылап халар чiн, Худайға алданмааннар, че олар читкiче ис-пайны ла оларға пир саларға Аннан сурыңаннар. Худай позынын сзiн сайбабинча, Ол теен:

«Сурыныңар, паза сiрерге пирiл парар». Иди Ол позынын сзiн толдыр салған.

Че Европанын чоны Худайға киртiнмес пол парған тиирге чарабазох, оларнын Худайға киртiнiсi сооп парған тиирге кирек полча. Оларға iзiг хынысты хысчатхан Худай кирек чох пол парған. Оларға читкiче ис-пай ла кирек полыбысхан. Анан ол испай алтын кзееге айлан парып, тур салған, хайзынаң олар хыртап алчалар, иди пай чуртап, хызылысты пiлбинчелер. Че, хачан ол алтын кзее тоозыл парза, андада Худайны хыҕырынып, Тигiрзер холларын сунып, хысхыраптар, - «Ноҕа Син пiсiтi халҕыс салдың?» тiп.

Анан олар постарынын пазына анзын таап аларлар, - сын Худайнын ыырчызын - Антихристти хыҕырынып аларлар. Че ол р нимес ле тусха прайзын азырап, тосхыр салар...

Че пистiн дее киртiнiсiтiг полчатхан чоныбыс аразында оларға тбiй кiзiлер таабыл ла парчалар.

Пистiн киртiнiсiсiтi совет лгiзi кiстен чох ит салған. Аннанар пiс амғы тустарда даа Худайны чох итчеткен кннiлiг чуртапчабыс. Пистiн пiунгi чуртазыбысты зiрерге ам даа ирте полар. Пистiн андаҕ крiзiбiсiтi 2025 чылда кр крербiс. Худайға киртiнчеткен кннiбiс паза араах пол парарға кирек, пiунгiзiнен тиннестiрзе. 1990-чы чылларда пiс хайди Худайға киртiн полҕабыс? Пистiн киртiнiсiбiс 2020 чылларға хоза с парарға кирек полған. Пiс чуртапчабыс, тоҕынчабыс, паза хайди-да Худайға киртiн полчабыс, че пистiн киртiнiсiбiс ам даа уғаа чабыс орында полар.

Пистi американецтернен тиннирге чарабинча, оларны киртiнiс чiн, сiрiп, пазынып, дiр салбааннар. Оларнын киртiнiсiтiг полчатханнары 96 % читче. Хайди оларны пiсенен тиннестiрiп алчан? Пистi киртiнiсiбiс чiн отнаң ртеченер, хылыснаң дiрченер.

Иркутск епархиясында 1941 чылда пiр абыс таа, пiр Худай туразы даа халбаан. Оларнын, европадағыларнын киртiнiссер чолы туйухтал парбаан, че пiс киртiнiсiбiс чiн, уғаа тын хыстырҕабыс, лiмге читiре...

Худайнын хынызы пiске андаҕ илбек, иди пистiн чiн, Ол Кiрске сых парып, лiмнi Позына алын салған. Аның хынызына тбiй полып алар чiн, пистiн апарыҕ бекелерiбiс, хайзылары амды прай нiмени чайап салған Худай-Чайачынын алнында тур салғаннар, олар пистi чой айнаның - Антихристтiн холына оой ла пир салбастар, паза Худайны санай ундуп саларын пирбестер.

Ананар анзынанар хайди дее сағын саларға кирек полар: «Худайлыҕ Тигiр маҕаа пир салған нiменен, хай-пiрее нiмени мин ундуп салбаам ма?» тiп.

Улуҕ абыс Вячеслав
Пушкарев.

ХУДАЙНЫҢ АП-АРЫҒ ХУДАЫ СЫБЫРА СІРӨНӨҢ ХАДА ПОЛБЫН

Хуттыг чуртас - ол сын чуртас. Прай аннан пасказы - күл. Пістің иди-сөбгібіс ідөк күл, чир полча, хайзы піске өдіске пиріл парған.

Чир, суғ, от паза кии - пу Худай чайап салған күстіг төрт нименен кизи пүт парған. Иди, кизи силиг паза хайхастыг, Худайға төбөй, чайал парған, - анзынаңар чоохтап таа полбассың. Че, поэты ит-сөбк - чуртас нимес, хайди артыңча - чолчы нимес, паза уйа - хус нимес.

Хайдағ нима полчаң - чуртас? Худайның Ап-арығ Пічии ол сурьға поэтының пастағы страницазында чарых нандырығны піске пирче: «Паза Худай кизи чирнен чайабасхан, паза аның сырайына үбүрбізіп, Поэтының чуртастыг тынын ағаа кирибіскен, паза кизи чуртастың худы пол парған» (Быт. 2, 7).

Син чахсы оңар полчазың ма, «нима пастыра» паза «нименің со-

онча» тіп сөстерні? Нима пастыра - анзы, чир пастыра Худай кизи чайап салғаны, аның соонаң - Ол Поэтының тынызын кизиң сырайына үбүрбізіп, ағаа тынны кир салғаны. Иди, кизи Худай пирген тіріг хуттыг пол парған.

Иди кизи иди-сөбгінең көріндіре пүт парған, че, ит-сөбк істіндегі көрінмес тынның чуртастыг пол парған, хайзы кизее Худай-Чайаачынаң пиріл парған.

Сах ол хут кизиң өөркі Чайаачынаң паза Аның тигірілг хуттыг амырынаң палғалыстырча.

Кичіг ле күйчөткен от Худайның хачан даа үспес одына төбөй полча. Че пістің иди-сөбгібіс чирде хуртхоостың паза аң-хустарның аразында полчатса даа, піс Худай пирген от пастыра, Худай чайап салған Тигірдегі хас-хачанға тоозылбас мөге чуртаснаң палғалыстыг полчабыс.

Хуттың чуртазы, хайзынаң Худайның Ап-арығ Худы кизиң устапча,

паза аны чуртатча, - пу полча кизиң чуртазы. Пасха сөстернең чоохтаза, хуттыг чуртас - Худайдан сыхчатхан Ап-арығ Хутха турыстыра поларға, Хайзы сыбыра пісте полча, - тохтаабин, Худайға тоғынары...

Ноға піске иди тоғынарға кирек полча? Аның үчүн, иди піс Худай-Чайаачынаң паазы чох сыйыхты алып алғаныбыс үчүн. Пістің пирдеезібіс аны садып албаан, паза аның үчүн, төленмеен; ол піске Мөге Хыныснаң - Худайнаң сыйыхха пиріл парған. Сыйых үчүн төлебинчелер. Сыйых - ол сыйых полча. Че, кем сыйыхты алып алча, паза андағ аарлыг сыйыхты, хайзы чуртас полча, андада кизи ол сыйыхха турыстыра полчатханын, чирде иптг паза турыстыра чуртап, көзіт саларға кирек...

Хайди піске поэтыбыстың хынызынаң Худайның Хынызына турыстыра нандырып аларға, паза ол Худай сыйиина турыстыра полып

аларға, - анзы илбек наука, хайзы хуттыг наука тіп, адалча, паза, хайзы прай наукаларнаң пөзік турча. Ол кизее Ап-арығ Хуттан пиріл парған.

Кем иң не аарлыг сыйыхты кизее сыйыхха пир салған, Ол Поэты кизиң Ағаа турыстыра поларға үгрет салған.

Сынап син пу чарых паза тадылыг науканы чүреене чағын алып, ағаа кирип аларға хынчатсаң, андада синің андағ пөзік хынысха тартылчатханыңа Худай Поэтының чахсы сөзін пирзін.

ЧАХСА ТІЛЛІГ ПОЛБАҢАҢА

Піс, Христостыг харындас-пичелер, Худай Ічезі Узубысхананына, чарыдылып, турғызыл парған Оразаа кірчөбіс.

Ол орғаа айының 14-чү күнінен пасталча, паза Худайтөреткеннің Узубысханы үлүкүнде ол тоозыл парча - орғаа айының 28-чү күнінде.

Пу Ораза асхынах күннер дее парчатса, че хатыг чағбан тутчан тус полча. Аннанар піс, киртіністіглер иптг тудынара паза чабал тілліг полбасха кирекпіс.

Піс поэтыбыстың тілібісті тудын полбинчатханыбыс үчүн, көп чазыктарны сығар салчабыс. Аннанар ол тілні, пос тудылчатхан сас атха төбөй тілібісті тузында тудынып аларға кирекпіс.

Худай турғыс салған чағбан тудыс пастыра ла поэтыбыстың чабал хынысха тартылчатхан иди-сөбгібісті амырадып аларбыс.

Сөс - Худайның піске паазы чох сыйи полча, хайзы піс ада - ічөбіс пастыра, алып алғабыс, аннанар тілібіснен иптг тузаланаңа кирек полча.

Пістің сөзібіс - Худай сөзінің хобырылғаны. Худайның Сөзі пар, паза кизиң сөзі пар. Худай Сөзі - Аның сыннан пар полчатханының Омазы, Худай-Аданың Чалғыстөрөөн Оолғы.

Кизиң сөзі - хуруғ ла табыс нимес, че, Худайның хобырылғаны, паза Аның Ап-арығ Худының Омазы. Сынап піс сығар салған сөстерібісті прай чыып алзабыс, андада піс поэтыбыстың сын омабысты көр саларбыс.

Худайның сыйығы - сөс, хайзы кизее ле пиріл парған, аның пастыра кизи прай Худай чайап салған тіріг нимелернең пасха паза пөзік полча.

Сөс - пістің хынызыбысты, өрінізібісті, ачығларыбысты чөргісчөткен нима, хайзынаң піс пасха чайал парған тіріг нимелернең артых полчабыс...

Сөс пастыра кизиң ынархазы паза күзі тудылча. Сөсті кизиң хыйа алыбысса, кизи төліндегі прай иптг турғызыл парған нима сайбал парар.

Худай чайап салған чирдегі кизилер, улуг сағыстанып, Тигірлерзер сығып алар үчүн, уғаа пөзік башняны пүдирчөткеннерінде, кизилернің тіллерін аймастырыбызып, Ол хатыглап салыбысхан, хайзының соонда олар, тіл алыс полбин, ол пөзік нимені чирде пүдир полбин, тастабысханнар.

Аннанар тіл кизиң чуртазында уғаа улуг нима полча.

Чабал тілленіп кизиң өдір тее саларзың, паза хачан даа түзөт полбас хыйалны тиксі чоңға ағыл таа саларзың. Че, анзына кизе-тоғыр, кизиң тілнең тірілдір тее саларзың, паза саарларны паза хазналарны даа арачылап халарзың.

«Сығарыбысхан полған на сөзің үчүн, - Арачылағчы чоохтапча, Тигірдегі Хорығыстыг Чарғыда нандырығны тударзың: паза сығар салған сөстерің үчүн, ахтадарзың, алай ба, чабал тілленгенің үчүн, Худайның хатыглазын алынарзың» (Мф. 12, 36-37).

Сөс піске, чағыннарыбысты үгрөдіп, көдірерге паза Худайның адын сабландыраңа пиріл парған, че, піс аазыбыснан чабал, кірліг сөстерні сығарып, чағыныбысты сөккөп, аның харах чазын сығар салар үчүн, піске пиріл парбаан.

Чабал тілліг кизи хачан даа кизиң хониина чахсы нимені пир полбас, че, аның арыг көңнін типсеп, хыйалға даа кир салар. Паза сығар салған кірліг паза чабал сөстер хачан даа нандыра айланмастар, олар, тузы читсе, Худайның Хорығыстыг Чарғызында піске хайди дее тоғас парып, пістің худыбыстың анан андархы чуртазын пөк саларлар...

Тілнең орта тузалан пілерге кирекпіс. Артых паза хомай сөстерні сығарбин, тузында тудын халарға кирекпіс.

Тілін иптг тудын полбинчатхан кизи прай ибрікзін чабаллап сыхча. Иди, ол аның алнындағы пырозы чох кизиң дее, чабал сөстерні сығарып, сөккөп салыбысча.

Че, хачан ағаа чахсы полчатса, ол тілінең иртіре махтанып, көдіре саптыр сыхча.

Хан Худайның ап-арығ Иаков илчизи иди чоохтапча: «Тіл - кичичек ле нима, че ол көп нимені ит салча... Ол оолыг нименен тол парған. Аннан піс Худай-Аданы сабландырчабыс, паза аннаңоң кизиң харғабысчабыс,

хайзы Худайға төбөй чайал парған. Олох аастарнаң чахсы сөстер паза харғастар сығар сыхчабыс: иди полбазың, харындас-пичелер. Пир харасуғ үдінен тадылыг алай ба ачыг суғ пир санай сығар ба?» (Иак. 3, 5, 8-12).

Аннанар піс, чахсы сизініп, поэтыбыстың тілінен иптг тузаланарға кирекпіс. Пістің тілібіс сыбыра чахсы сөстернең Худайны сабландырзың, паза чахсы саринзар паза арачыланиссар хығырып, чағыныбысты үгрет салзың.

Прай тустарда кизилернің чоохты сығарчатхан тіліңер хайығны айландырчаннар, паза чабал паза кірліг тілліг кизилерні хачан даа улуглабачаннар.

Чахсы-чалахай сөстер сыбыра көп паза чахсы ниместерні пирчелер, паза, анзына кизе-тоғыр - чабал паза кірліг тілліг кизилер постарын хомай паза түзөт полбас саринзар тарт салчалар.

...Аннанар, сирер чүреенернең хайдағ-да киліспес нимее тарыхчатсар, тіліңерні пос салбин, че, тудынып, хырыс-табыс сых парарынаң хыйа турынаң, паза паарсастыг сөстернең ол сидік ондайнаң иптг сығып аларға күстеніңер.

Иди, сирер көп чахсы-чалахай киректерні чайап саларзар. Салбыр тілліг полбин, постарыңның алай ба пирігістің чуртазындағы хомай киректернең сирер иптг паза турыстыра сығып аларзар.

Постарыңның чуртазынаңа пу пырозы чох арыг палачахтарға төбөй поларға күстеніңер.

Архимандрит Кирилл
(Павлов)